

פרק כ"ז

יחידה 54: בריחת דוד לארץ פלשתים ושיבתו בצקלג (א'-ו"ב)

84 ספר שמואל א' | פרק כ"ז

4. "ולא יחיה איש ואשה" - מדוע?

5. איכש ראה את השלל שדוד הביא מפשיטותיו ואף קיבל מדוד חלק בשלל, ושאל על כך. השלימו מתוך פסוק י' דוד אמר לו שהוא פשט על... ועל... ואל... שהם מקומות יישוב של עם...

6. הוכיחו את הטענה הבאה מתוך הפסוקים: דוד נשאר נאמן לעם ישראל, למרות היותו תחת מרותו של אויב ישראל.

7. כמה זמן ישב דוד בשדה פלשתים?

8. השלימו: דוד ואנשיו עלו ופשטו על "...".
עמים אלו ישבו מקדם לבטח, "בואך...".
ועד...".

9. "ולא יחיה איש ואשה" - מדוע (פסוק י"א)?

10. איכש ראה את השלל שדוד הביא מפשיטותיו ואף קיבל ממנו, ושאל על כך. השלימו: דוד אמר לו שהוא פשט על... ועל... ואל...
11. איכש טעה וחשב שדוד...

83 ספר שמואל א' | פרק כ"ז

פרק כ"ז

סוף ימי השופטים		המלכות שאול והבלחמו		המלכות שאול והבלחמו	
עלי	שמואל	ה מואב בשאול	ה מואב בשאול	ה מואב בשאול	ה מואב בשאול
א-ה'	ה-י'	י-ס"ז	ס"ז-ח'	יח-כ"ז	כ"ז-ל"א

יחידה 54 - בריחת דוד לארץ פלשתים ושיבתו בצקלג (א'-ו"ב)

1. "כי המלט אמלט אל ארץ פלשתים" - מדוע החליט דוד להימלט דווקא לשם?

2. "ויגד לשאול כי ברח דוד נת ולא יוסף עוד לבקשו". מה אפשר ללמוד מכך?

שאלת חשיבה: דוד ביקש מאיכש לצאת מעיר הממלכה ולשבת במקום אחר, ותיקף זאת בכך שאינו רוצה להיות לו למשא. מה הייתה כוונתו האמיתית של דוד במעבר זה (על פי ההמשך)?

3. עיינו במפה שלפניכם והסבירו: מדוע דוד מכה עמים אלו? (רמז: בתשובתכם התייחסו לקרבתם של עמים אלו לעם ישראל)

הקדמה

שיתופי פעולה בין אויבים - יחסים בין בני אדם יכולים להיות מאוד רגישים, במיוחד כאשר מדובר בשני אנשים בעלי אינטרסים מנוגדים שמתחברים למען מטרה משותפת. היחסים יכולים להיות של קרבה והבנה הדדית, אך עלולים להיות יחסים של יריבות ותחרות. פרקנו מפגיש אותנו עם סוג היחסים האחרון. בפרק נלמד על דוד הבורח לארץ פלשתים ומתיישב בעיר צקלג בדרומה של ארץ ישראל, בנחלת שבט שמעון. צקלג הייתה עיר פלשתית ונחשבה לעיר ספר. אמנם היא הייתה באחריות סרני הפלשתים, אך בפועל הם לא היו מעורבים בנעשה בעיר.

עיסוק בתכנים המרכזיים

נקודות לדיון

- א. מדוע דוד בוחר לברוח שוב אל איכש מלך גת הפלשתית על אף שהוא אויב שלו?
- ב. מדוע העדיף דוד לשבת בעיר צדדית בממלכת הפלשתים?
- ג. הסבירו את דרך התנהגותו של דוד כלפי איכש.

אפשרויות למענה ולדיון

בסיום הפרק הקודם ראינו ששאל מבטיח לדוד שלא ירדוף אחריו, אך כיוון שכבר נשבע לו ובכל אופן המשיך לרדוף אחריו, חשש כעת דוד שהדבר ישנה על עצמו¹²¹ ולכן ברח לארץ פלשתים. מדוע דוד בוחר לברוח שוב אל אכיש מלך גת הפלשתית אף על פי שבפעם הקודמת שברח לשם הוא עמד בסכנה (כמסופר בפרק כ"א)? הרד"ק ביאר את ההבדל בין שני המקרים והסביר שבפעם הקודמת דוד הסתיר את זהותו וכאשר הפלשתים גילו מי הוא הם רצו לפגוע בו. לעומת זאת בפרקנו דוד הגיע לאכיש מלך גת עם אנשיו הרבים ועם האורים ותומים, ואכיש מוכן לקבלו לעירו.

למרות קבלת הפנים של אכיש לדוד ואנשיו, דוד מעדיף לשבת במקום צדדי בממלכת הפלשתית. אכיש מעניק לדוד את צקלג והוא יושב בה במשך שנה (= "ימים") וארבעה חודשים. ישיבה זו בצד הממלכה מאפשרת לו חופש פעולה להילחם בכל מיני עמים שהיו פוגעים בערי הספר של ארץ ישראל.

דוד גורם לאכיש להאמין שהוא מכה בעם ישראל, ושהוא לוקח מישראל את השלל וכך הוא מצליח לשכנע את אכיש בנאמנותו אליו. התנהגות זו מובנת בשל הסכנה הממשית שעם ישראל עומד בפניה לנוכח ההתקפות על ערי הספר. אם אכיש היה יודע שדוד מגן על עמו, ודאי היה פוגע בו, לכן ברור שדוד היה צריך להוליך שולל את אכיש מלך גת.

המסרים העולים מן היחידה

1. **הרחקה ממחלוקת** - אף על פי ששאל אמר לדוד שהוא לא ירדוף אחריו, דוד בורח לארץ פלשתים מפני החשש לרדיפה נוספת.
2. **לשנות מפני השלום** - דוד מוליך שולל את אכיש כיוון שהוא יודע בוודאות שעומדת בפניו סכנה ממשית אם אכיש היה יודע את האמת.

הצעות להמחשה ולהרחבה

1. להראות במפה את המקומות שפשטו עליהם דוד ואנשיו.
2. ניתן לשוחח על אמון בין בני אדם. מתי אפשר לשקר משום השלום?